

**KALKINMA YATIRIM
BANKASI**

THE WORLD BANK
IBRD • IDA

Risk Paylaşım Mekanizması Çevresel ve Sosyal Gereklilikler

11.04.2023

3. Tur için İstişare Çalıştayı

MRC
TURKEY

Gündem

- Çevresel ve Sosyal Mevzuat ve Standartlar
- Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi
  - Genel
  - Süreçler
- Çevresel ve Sosyal Gerekliliklerin Hedefi ve İzlenen Yöntem

Çevresel ve Sosyal Mevzuat ve Standartlar

▪ Yerel Mevzuat

▪ Çevre Mevzuatı

- Sondaj faaliyetleri Çevresel Etki Değerlendirme Yönetmeliği'nin Ek-2'sinde değerlendirilir.
- Proje Tanıtım Dosyası hazırlanarak Çevre, Şehircilik, İklim Değişikliği İl Müdürlüklerine sunulur, "ÇED Gerekli Değildir" belgesi alınır.

▪ İş Sağlığı ve Güvenliği Mevzuatı

- İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile ilişkili tüm yönetmelik ve tebliğler

▪ İş Kanunu ve ilişkili mevzuat

Çevresel ve Sosyal Mevzuat ve Standartlar

▪ Dünya Bankası'nın Operasyonel Politikaları

▪ OP 4.01 Çevresel Değerlendirme

- Projeler, Kategori A, B ve C olmak üzere sınıflandırılır.
- Korunan veya hassas bir alan ve önemli bir sosyal kısıt olmaması halinde sondaj faaliyetleri Kategori B olarak sınıflandırılır.

▪ OP 4.04 Doğal Habitat

- Yapılacak tüm faaliyetler kapsamında doğal habitatların korunması esastır. Ulusal ve uluslararası korunan alanlarda yapılması planlanan sondaj faaliyetleri RPM programı kapsamı dışındadır.
- Faaliyetin yapılacağı alandaki mevcut doğal habitat ve ilişkili koruma tedbirleri hazırlanacak Çevresel ve Sosyal Yönetim Planında değerlendirilmelidir.

Çevresel ve Sosyal Mevzuat ve Standartlar

▪ Dünya Bankası'nın Operasyonel Politikaları

▪ OP 4.11 Fiziksel Kültürel Miras

- Arkeolojik olarak tescilli alanlarda yapılacak faaliyetler RPM programı kapsamı dışındadır.
- Faaliyetin yapılacağı alandaki rastlantısal buluntular için, arazi hazırlığı aşamasında rastlantısal buluntu prosedürleri işletilecektir.

▪ OP 4.12 İstemsiz Yeniden Yerleşim

- Ekonomik ve/veya fiziksel istemsiz yerleşim bu operasyonel politika altında değerlendirilir.
- Sondaj faaliyetinin yapılması planlanan arazinin, halk tarafından kullanılıp kullanılmadığı incelendikten sonra, gerekli görülür ise sosyal koruma dokümanlarının uzmanlar tarafından hazırlanması ve bu dokümanda belirtilen önlem ve tedbirlere uyumun gözetilmesi esastır.

Çevresel ve Sosyal Mevzuat ve Standartlar

▪ Dünya Bankası'nın Operasyonel Politikaları

▪ OP 4.36 Orman

- Orman alanlarında yapılacak sondaj faaliyetleri için geçerlidir.
- Orman ekosisteminin ve ilişkili kaynakların korunmasını amaçlarken verilecek zararın en aza indirilmesi için tedbir ve önlemleri tanımlar.

▪ RPM'in Faydalanıcı El Kitabı v3.0

- Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi

Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi - Genel

1. Arama Ruhsatı / İşletme Lisansı
2. Potansiyel etkilerin tanımı ve örnek niteliğinde koruma tedbirleri
3. Çevresel etki değerlendirme ile ilgili yerel mevzuat
4. Dünya Bankasının çevresel değerlendirme politikaları
5. Yerel çevresel etki değerlendirme mevzuatı ile Dünya Bankasının 4.01 nolu Operasyonel Politikası arasındaki kilit farklar
6. Çevresel ve sosyal izleme süreçleri
7. Şikayet mekanizması
8. Çeşitli yönetim planlarının hazırlanmasına dair kılavuzlar
9. Yeniden yerleşim çerçevesi
10. Raporlamalar için önerilen formatlar

Çevresel ve Sosyal Yönetim Çerçevesi - Süreçler

1. Çevresel ve Sosyal Tarama
2. Çevresel ve Sosyal Raporlar
  - Çevresel ve Sosyal Yönetim Planı
  - Paydaş Katılım Planı
  - Yeniden Yerleşim Planı / Geriye Dönük Sosyal İnceleme Raporu

3. Alt Yönetim Planları
4. Saha çalışmaları boyunca izleme ve raporlama

Çevresel ve Sosyal Gereklilikler

İzlenen yöntem

Hedef

Çevre ve insan üzerinde olumsuz bir etkiye sebep olmamak, olmak zorunda ise de bunu en aza indirmek

Risk ve etki değerlendirme çalışmaları

Koruma tedbirlerinin belirlenmesi

Saha faaliyetleri süresince tedbirlerin uygulanması ve izlenmesi

Teşekkürler...

RPM Danışmanı

Derya Erika | Çevresel ve Sosyal Koruma Tedbirleri Uzmanı

MRC Türkiye

ÇED Yönetmeliği Uygulamaları

- Edinilmiş Tecrübeler

Teşekkürler...

RPM Danışmanı

Mehmet Özcan | Proje Yöneticisi

MRC Türkiye

MRC
TURKEY

